

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3149/2017. (VI. 8.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.271/2016/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Galambos Károly, 1054 Budapest, Alkotmány u. 4. I/105.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Budaörsi Járásbíróság 4.B.812/2013/28. számú ítélete, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.271/2016/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Másodlagosan – az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján – azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig függesse fel.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó – aki praktizáló ügyvéd – tanácsára ügyfele lecseréltette a tulajdonában álló lakás zárját és abból a haszonélvezettel rendelkező, életvitelszerűen ott tartózkodó élettársa bűtorait elszállította. Az élettárs feljelentésére indult büntetőeljárásban az indítványozót közvetett tettesként elkövetett magánlaksértés vétségében a Budaörsi Járásbíróság elsőfokon bűnösnek találta és 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta.
- [3] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a határozatok sértik az Alaptörvény I. cikkében, II. cikkében, V. cikkében, VI. cikk (1) bekezdésében, IX. cikk (1) bekezdésében, XIII. cikk (1) bekezdésében, XV. cikk (1) és (2) bekezdésében, XXIV. cikk (1) bekezdésében, továbbá XXVIII. cikk (1) és (4) bekezdésében foglalt jogait. Továbbá álláspontja szerint a határozatok nem egyeztethetők össze az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában foglalt alapelvekkel, valamint az Alaptörvény 26. és 28. cikkeinek rendelkezéseivel sem. Ezen felül kérte, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági határozatok végrehajtását az eljárás befejezéséig függeszse fel, mivel a határozatok olyan széles körben és olyan súlyosan sértik az indítványozó alapvető jogait, hogy a felfüggesztés nélkül a jogsérelem még tovább nőne.
- [4] Az indítványozó előadta, hogy az emberi méltósága többek között azért sérült, mert az elsőfokú bíróság megtiltotta számára, hogy vádlottként az ügyvédi talárját viselje, holott erre semmilyen jogalapja sem volt. Ezzel a bíróság megsértette az indítványozó ügyvédi hivatását és ezáltal emberi méltóságát, különösen arra tekintettel, hogy az indítványozó ügyvédi hivatásából eredő tevékenysége volt a vád tárgya (ez összefüggésben áll szerinte az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésének megsértésével is). Továbbá álláspontja szerint az ügyész megsértette a vádlotti jogait azzal, hogy a bírósági szakaszban nem adott felvilágosítást a védő kérdéseire. Ezen felül a vád, a védelem és a bírósági ítélezés elkülönülése is sérült szerinte azzal, hogy az ügyész a tárgyalás elnapolását követően is a tárgyalóteremben maradt és a bíróval eszmecsere folytatólag. Sérelmezte a nyomozó hatóság és az ügyészség tevékenységét is, mivel szerinte a nyomozási határidőkről nem értesítették, közvetett tettesként nem gyanúsították meg, vele szemben joghatályos magánindítvány nem volt, továbbá bizonyítékok hiányában hallgatták ki és rabosították. Mindezekkel összefüggésben nem csak emberi méltósága sérült, de a részlelhajlás nélküli és tisztességes hatósági (nyomozati, ügyészi) eljáráshoz való jog, a független és pártatlan bírósághoz, a tisztességes eljáráshoz való jog, a törvény előtti egyenlőséghez való jog, továbbá a bűnösneként való kezelés tilalma és a védő e tevékenységével összefüggésben való felelősségre vonásának tilalma. Előadta azt is, hogy az emberi méltóság védelme objektív kategória, nem függ a jogsértő tudati állapotától, akaratától és a felróhatóságtól. Szerinte a polgári jogtól eltérő büntetőjogi védelem nincs összhangban az Alaptörvény V. cikkével és a VI. cikk (1) bekezdésével, továbbá az indítványozó ügyvéd személyiségi jogait is sérti. Álláspontja szerint kizárólag a személyiség sértettségének mibenlétét, bekövetkezésének tényét lehet figyelembe

venni azzal kapcsolatban, hogy az egyébként sérthetetlenként védett személyiséget érte-e és milyen súllyal cselekményi behatás.

- [5] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) és (4) bekezdésében biztosított jogai azáltal sérültek, hogy mivel ügyfele nem valósított meg bűncselekményt (csak jogos önhatalommal élt), így ő sem lehet közvetett tettes. Az ügyfelének adott tanácsot pedig álláspontja szerint védi az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése. Egyebekben vitatja az indítványozó a tévedés fennállását is ügyfele vonatkozásában, továbbá a feljelentő sértetti minőségét, ezáltal pedig a magánindítvány meglétét.
- [6] A véleménynyilvánítás szabadságának sérelmét az indítványozó abban látja, hogy az ügyfelének adott jogi tanács jogi véleménynek tekinthető. Levezeti, hogy milyen polgári jogi szabályokra alapozza az ügyfelének adott véleményt és azt állítja, hogy ezen érvekkel szembeni elítélés a véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben a tulajdon védelméhez való jogot és az otthon tiszteletben tartásához való jogot is sérti, méghozzá nem csak ügyfele, de az indítványozó vonatkozásában is.
- [7] Az indítványozó azt is állítja, hogy a nyomozó hatóságok és a bíróságok nem tisztességesen jártak el, mivel a vád nem volt törvényes és az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást a közvetett tettességre vonatkozóan, a kétséget kizáróan nem bizonyított tény pedig nem lehetett volna az indítványozó terhére értékelni. Ezzel kapcsolatban az indítványban részletezi, hogy miért tartja a bíróságok döntéseit megalapozatlannak. Ezek alapján az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állítja.
- [8] 1.3. Az Alkotmánybíróság felhívására az indítványozó kiegészítette az indítványát, amelyben lényegében megismételte az indítvány legfontosabb állításait. Előadta továbbá, hogy a tulajdont ért támadás elhárításához, a tulajdon védelméhez való jog és az otthon tiszteletben tartásához való jog azért illeti meg személy szerint őt is, mert a magánlaksértés miatt közvetett tettesként ítélték el. Kifejti azt is, hogy álláspontja szerint az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerinti követelményeknek már az eredeti beadványa is megfelel, majd részletesen kifejti, hogy szerinte a cselekmény valójában miért nem bűncselekmény, és miért nem védheti a házijog a konkrét esetben a sértettet a tulajdonossal szemben.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] 2.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapozza, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésének első fordulata szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó állítása szerint a 2016. június 16. napján kelt jogerős végzést 2016. augusztus 9. napján kézbesítették számára. Tekintettel arra, hogy a jogerős döntés kézbesítésének időpontjáról a Budaörsi Járásbíróság nem tudott tájékoztatást adni, így a 2016. október 6. napján postára adott indítványt határidőben benyújtottnak kell tekinteni.
- [12] Az indítványozó jogi képviselővel jár el. Érvényes, az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó ügyvédi meghatalmazást csatolt.
- [13] Az alkotmányjogi panasszal támadott határozat az ügy érdekében hozott döntésnek minősül, ellene nincs helye fellebbezésnek, az indítvány tehát e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [14] Az indítványozó az alapügy terheltje volt, így érintettsége a támadott bírósági határozatokkal összefüggésben egyértelműen megállapítható.
- [15] A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány csak részben felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott, az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésekben foglalt követelményeknek.
- [16] Az indítvány az Abtv. követelményeinek megfelelően meghatározza az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket, valamint kifejezett kérelmet fogalmaz meg azok megsemmisítésére.

- [17] Ugyanakkor az indítványban megjelölt 26. és 28. cikk nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, így ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja előírásának.
- [18] 2.3. Az érdemi vizsgálathoz – az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontja szerinti követelmény alapján – elengedhetetlen, hogy az indítvány tartalmazzon alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást a támadott döntéssel kapcsolatban, ugyanis az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítvány érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3197/2016. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [19] Az indítványozó detektálja ugyan, hogy álláspontja szerint az eljárás és a bírósági határozatok melyik mozzanata, illetve rendelkezése melyik Alaptörvényben biztosított jogát sértette meg, de az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét alkotmányjogilag értékelhető indokolással nem támasztotta alá. Más állítások mellett nem indokolja meg azt sem, hogy az ügyvédi talár viselésének megtiltása miért sértette meg az emberi méltóságát, mindösszesen azt állítja, hogy az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme ezáltal bekövetkezett. Az indítványozó azon érvelése, hogy miért védi az ún. házi jog a jogcím nélküli lakáshasználót a tulajdonossal szemben, szintén megmarad a büntetőjogi és polgári jogi dogmatika keretei között, alkotmányjogi érveket nem sorakoztat fel a tulajdonhoz való jog kapcsán. Nem arra hivatkozik tehát, hogy a bíróság ebbéli jogértelmezése miatt Alaptörvény-ellenes, hanem arra, hogy mindezek alapján a cselekmény miért nem bűncselekmény. Az indítványban felsorolt, Alaptörvényben biztosított jogokhoz kapcsolódó további érveivel is a bíróságok által már eldöntött tényeket vitatta.
- [20] Az alkotmányjogi panasz e vonatkozásokban tehát nem felel meg a határozottság követelményének, és így a befogadás törvényi feltételeinek sem. Ráadásul az alkotmányjogi panasz mindezek szerint valójában a bírósági döntéseknek nem alkotmányossági, hanem törvényességi szempontú és ténykérdésekben való felülvizsgálata irányul. A bíróságok eljárásában eldöntendő jogértelmezési, illetve ténykérdések felülmérlegelésére ugyanakkor az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {pl. 3074/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]; 3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [21] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.
- [22] 4. Az indítványozó kezdeményezte azt is, hogy az Alkotmánybíróság a jogerős döntés végrehajtását az eljárás befejezéséig függessze fel. Az alkotmányjogi panasz visszautasítása okán azonban a támadott döntés végrehajtásának felfüggesztéséről az Alkotmánybíróságnak nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2017. május 30.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1837/2016.

• • •